

Provkonstruktion

Årskurs: 1

Ämne: Biologi

Tema: Kretslopp i naturen - livscyklar och nedbrytning

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas kunskaper om livscyklar hos olika organismer samt förståelse för nedbrytningens betydelse i naturen och dess kopplingar till ekosystemets balans.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Undervisningen ska handla om livscyklar hos olika organismer och hur dessa är kopplade till nedbrytningsprocesser, som till exempel förmultning. Eleverna ska få kännedom om hur dessa cykler bidrar till ekosystemets funktion och balans.

Kunskapskrav

Eleven kan med viss säkerhet beskriva livscyklar hos olika organismer och redogöra för vad nedbrytning innebär och dess betydelse i naturen.

Prov

Faktafrågor

1. Vad kallas cykeln som beskriver livet hos en organism från början till slut?

- A) Livscykel
- B) Kretslopp
- C) Nedbrytning

D) Habitat

2. Vilken av följande är inte en del av fjärilens livscykel?

A) Vuxen fjäril

B) Pappa

C) Larv

D) Kullerbytta

3. Vad innebär nedbrytning?

A) När organismer föder varandra

B) När döda organismer bryts ner av nedbrytare

C) När växter växer

D) När djur reproducerar sig

4. Vilka organismer fungerar vanligtvis som nedbrytare?

A) Bakterier och svampar

B) Djur och människor

C) Växter och träd

D) Insekter och fåglar

5. Vilken roll spelar nedbrytare i ekosystemet?

A) De skapar syre

B) De återför näringsämnen till jorden

C) De producerar föda

D) De tar bort skräp

6. Vad händer med näringsämnen när organismer dör?

A) De tas upp av nedbrytare

B) De försvinner

C) De blir farliga

D) De samlas i marken

7. Vad kallas en organism som föder sig på döda organismer?

A) Konsument

B) Nedbrytare

C) Producent

D) Predator

8. Vilken av följande är en del av livscykeln för en planta?

A) Frö

B) Vatten

C) Jord

D) Sol

9. Vad ger livscyklar resurser för?

A) Nedbrytarna

B) Konsumenterna

C) Producenterna

D) Jorden

10. Vilken är en viktig åtgärd för att se livscyklar i naturen?

A) Observera djur och växter i olika stadier

B) Skriva om dem

C) Måla dem

D) Samla dem

11. Vad kan hända om nedbrytelsens processer störs?

A) Livscyklar fortsätter som vanligt

B) Ekosystemets balans rubbas

C) Mer näringsämnen tillförs

D) Växter växer snabbare

12. Hur bidrar döda djur till markens hälsa?

A) De försvinner snabbt

B) De bryts ner och ger näringsämnen

C) De sprider sjukdomar

D) De samlar vatten

13. Vad innebär förmultning?

A) När växter växer

B) När döda organismer bryts ner

C) När djur föder

D) När naturen förstörs

14. Vilket exempel på en nedbrytare är korrekt?

A) Ekorrharna

B) Maskarna

C) Blommorna

D) Fågelägg

15. Hur lång tid tar det för en larv att bli en vuxen fjäril?

A) En dag

B) Fyra veckor

C) Två dagar

D) En månad

Resonerande frågor

1. Beskriv hur livscykeln hos en fjäril ser ut och diskutera varför varje steg är viktigt.

Syftet är att bedöma elevens förmåga att beskriva och analysera livscyklar.

2. Diskutera sambandet mellan livscyklar och nedbrytning, ge exempel på hur de påverkar varandra.

Denna fråga ger eleverna möjlighet att visa djupare förståelse för ekosystemets interaktioner.

3. Reflektera över vilken betydelse nedbrytning har för jordens hälsa och ge exempel på nedbrytares funktioner.

Syftet är att bedöma elevens förmåga att koppla teori till praktik i naturen.

4. Resonera kring vad som kan hända om nedbrytning inte sker och hur det kan påverka livscyklar.

Frågan uppmuntrar till djupare reflektion kring ekosystemets balans och dess vikt.

5. Förklara varför det är viktigt att förstå livscyklar i naturen för att bevara ekosystemet.

Denna fråga testar elevens förmåga att se det större perspektivet av biologisk mångfald.

6. Hur kan människor påverka livscyklar och nedbrytning i naturen? Ge exempel.

Syftet är att få eleven att tänka kritiskt kring mänsklig påverkan på ekosystemet.

7. Diskutera vikten av att ha kunskap om livscyklar och nedbrytning för framtida generationer.

Frågan ger möjlighet att reflektera över vad som kan göras för att skydda miljön.

8. Hur kan vi i vår vardag bidra till att stödja nedbrytares arbete? Ge konkreta exempel.

Denna fråga vill även inkludera praktiska åtgärder i vardagen som stödjer ekosystemets funktion.

Bedömning

Faktafrågor: Varje korrekt svar ger 1 poäng. Totalt finns 15 poäng att hämta på faktafrågorna.

Resonerande frågor: Varje korrekt och välutvecklad svar ger 2 poäng. Totalt finns 16 poäng att hämta på resonerande frågorna.

För betyg E krävs totalt 8 poäng (minst 3 poäng från resonerande frågor).

För betyg C krävs totalt 12 poäng (minst 3 poäng från resonerande frågor).

För betyg A krävs totalt 18 poäng (minst 5 poäng från resonerande frågor).

Tags: [Åk. 1 - 3](#), [Biologi](#)